

Dobri odnosi z lovci

S slovenskega podeželja prihajajo zastrašujoče vesti, da divjad povzroča na kmečkih posevkih občutno škodo. Zakon o lovstvu sicer določa, da so lovske družine dolžne prizadetim povrniti škodo po divjadi. Žal pa se prenekateri lovci kaj malo zmenijo za zakonske določbe in kmetom nočejo povrniti škode oziroma škodo ne ocenjujejo pravično. Vendar so v Sloveniji tudi kraji, kjer se lovske družine zavedajo svoje odgovornosti in dolžnosti. Da bi zvedeli o teh odnosih med lovske družine in kmeti kaj več, smo se pogovarjali z Antonom Žužkom iz hribovskega zaselka Jakičevo nad Velikimi Laščami. Anton je namreč že 16 let član izvršilnega odbora lovske družine, sicer pa kmet, ki se ukvarja izključno s kmetijstvom in izdelovanjem suhe robe.

– Koliko članov šteje vaša lovska družina?

»Naša lovska družina danes šteje 51 članov s pripravniki vred. Lovci so večinoma delavci in polkmetje, čistih kmetov je malo. Zemlja je namreč tod revna in zato je razslojevanje kmečkega življa iz dneva v dan večja. V kočevskem lovskega bazenu je 13 gojitvenih lovišč, poleg tega še gojitvena lovišča Žitna gora in državno lovišče Medved.«

– Kolikšna pa je na vašem območju škoda po divjadi?

»Na našem območju je največ srnjadi in jelenjadi in to je sploh eno najbogatejših lovišč kočevskega bazena. Kljub temu, da je lovišče bogato z divjadjo, škoda po divjadi ni pretirano visoka. Moram namreč poudariti, da njivskih površin v teh hribih ni veliko, saj je čistih kmetov malo in še ti vse

več opuščajo njive. Povprečna letna škoda po divjadi pravzaprav ne preseže 40 ali največ 60 tisočakov. Škoda po divjadi je odvisna tudi od množine gozdnih sadežev. Kadar gozdovi dobro obrode, dela divjad namreč znatno manjšo škodo na posevkih. Sicer pa imamo lovci več svojih njiv, kjer sejemo in sadimo za prehrano divjadi. Predvsem je na našem območju le malo divjih prašičev, ki sicer delajo na njivah največ škode.«

– Kakšni so odnosi med lovske družine in kmeti?

»Lahko vam zatrdim, da so odnosi med našo lovske družino in kmeti dokaj dobri. Vsako leto na rednem občnem zboru imenujemo lovske cenilce, in če že kakšen cenilec ni delal dobro, ga kmalu nadomesti drug. Z viške občine dobivamo cenike kmečkih pridelkov oziroma vrednotenje po hektarskih donosih in tega cenika se naši cenilci vedno drže. Več let sem bil tudi sam cenilec in nikoli ni prišlo do večjih nesoglasij. Zgodilo se je sicer nekajkrat, da so posamezniki zahtevali pretirano povrnitev škode, pa smo nesoglasja vedno rešili po mirni poti. Do zdaj namreč ni bilo še niti enega primera, ki ga ne bi mogli rešiti v okviru naše lovske družine.«

– Ali kmetje dobivajo zaščitna sredstva proti škodi po divjadi?

»Tudi zaščitna sredstva kmetom, ki jih zahtevajo in resnično potrebujejo, vedno preskrbimo. Največ dajemo kmetom zaščitno smrdljivo sredstvo »finolin«, ki prežene divjad in se dobro obnese. Težava je le v tem, da tega sredstva ne uporabljajo vsi kmetje in

zato divjad dela toliko večjo škodo tistim posevkom, ki niso zaščitena. Električnega pastirja dosedaj vsaj pri naši lovske družini nismo dali še nobenemu kmetu. Njivske površine so namreč v teh krajih precej razstresene in se jih zato ne splača ograjevati. Tudi kmetje sami ne zahtevajo električnih pastirjev, saj se zavedajo, da bi jim kaj malo koristili. Do zdaj je električnega pastirja zahteval le en kmet. Ker pa smo ugotovili, da do pastirja ni bil upravičen, nameraval ga je namreč uporabljati za pašo živine, lovska družina naprave seveda ni odobrila. Vsekakor lahko upravičeno trdim, da je vsaj na območju naše lovske družine sodelovanje urejeno pravzaprav v obojestransko zadovoljstvo.

RADO RADEŠČEK



Društvo upokojencev Dobrova

Na sestanku 15. novembra 1979, ki je bil na Magistratu ob udeležbi vseh petih občin Društva upokojencev, smo prišli v razgovorih tudi do ugotovitve, da bi bilo lažje in uspešnejše delati, ko bi imela vsaka krajevna skupnost svoje društvo upokojencev. Tudi jaz kot dolgoletna delavka na tem področju, sem se strinjala s tem predlogom. Namreč prav pri nas je teren zelo obširen in je tako nemogoče delati z vsemi člani. Sedež je na Dobrovi, imeli smo še Horjul s 100 člani, Polhov Gradec in Črni vrh s 100 člani in Dobrovo s 100 člani. V odboru so bili po štirje člani iz Horjula in Polhovega Gradca, kar je tudi premalo za tako obširno območje.

Po tem razgovoru smo imeli sejo, na kateri sem jim razložila, da se bodo osamosvojili in tudi povedala zakaj. Nekoliko so oklevali zaradi delovnega kadra. Končno so začeli delati tudi s pomočjo SZDL. Prav dobro so pripra-

vili nov odbor in ustanovitev občnega zbora D. U.

V Horjulu je bil 26. 12. 1979 v polno zasedei dvorani. Bila sem vesela tolikšne udeležbe, ker se je že pokazal uspeh odbornikov in zadovoljstvo članov. Omembe vredno se mi zdi tudi, da je prišla na sestanek nekdanja 90-letna babica iz Horjula.

Ko sva malo pokramljali, je rekla, »tako sem vesela, da bo sedaj tu, saj na Dobrovo sem šla vedno rada, sedaj pa ne morem več.« Prišlo je veliko takih, ki jih na Dobrovi nismo videli.

Tudi v Polhovem Gradcu so imeli 25. 1. 1980 ustanovni občni zbor. Ko sem videla nov odbor, sem že vedela, da bo delo v društvu uspešno, posebno še, ker jim je uspelo pridobiti medse Franca Nagodeta, vseskozi delovnega in razgledanega tovariša. Tudi tu se je pokazalo, da so dobro premislili, katere članke bodo vključili v delo na tako razširjenem terenu. Tudi iz Črnega vrha imajo odbornika. Tudi tu je bila udeležba zadovoljiva. Ker je pri nas odšlo 8 članov, bomo morali tudi mi na prihodnji konferenci izvoliti nekaj novih članov. S člani odbora Horjul in Polhovega Gradca smo se prijateljsko razšli z željo, da se še velikokrat sestanemo.

Obema društvoma želim čim več uspeha, vsem članom pa veliko zadovoljstva.

FRANJA VOLČIČ



Novoustanovljeno kinološko društvo

Nenehno naraščanje števila lastnikov raznih rodovniških pasem in zavedanje, da je pes najbolj zvest človekov prijatelj, se nam vsiljuje vrsta pomembnih vprašanj, ki nastanejo ob tem: nega, vzgoja, prehrana, šolanje in ne nazadnje tudi, kje domuje naš stirinožni prijatelj. Ob razmišljanju, koliko kinoloških društev je v naši republici, lahko ugotovimo, da je porast lastnikov psov prerasel kinološko organizacijo oziroma njeno organiziranost. Številčno zelo močna kinološka društva, ki štejejo tudi tisoč in še več članov, niso v stanju, da napram svojemu članstvu delujejo tako, kakor bi bilo potrebno in prav. Prav zato, ker je ljubljansko kinološko društvo številčno eno najmočnejših društev pri nas, je povsem normalno, da ne more svojemu članstvu nuditi kdo ve kakšno

kvalitetno kinološko delovanje.

Glede na gornje ugotovitve in pa na priporočila in stališča Kinološke zveze Slovenije za čim več manjših kinoloških društev, je bil za področje občine Vič-Rudnik v petek, dne 25. januarja 1980 v dvorani krajevne skupnosti Krim-Rudnik ustanovni občni zbor kinološkega društva KRIM. V tej krajevni skupnosti so s polnim razumevanjem zagotovili že iniciativnemu odboru vso pomoč, seveda v okviru danih možnosti, izkazali so pripravljenost, da ima društvo pri njih začasni sedež, kjer bodo seje, v kratkem pa bo društvo dobilo v upravljanje zemljišče za vadbo in šolanje psov.

Občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število članov, je sprejel tudi pravila društva in izvolil svojega predsednika ter člane v organe druš-

tva. Sprejeli in potrdili so načrt dela za letošnje leto in reči moramo, da si je novo društvo zadalo pomembne naloge: pospeševanje pravilne in smotrne vzreje, sodelovanje s sorodnimi društvi in družbeno političnimi organizacijami ter organi družbeno političnih skupnosti, stalno skrb za kvalitetno kinološko delo v društvu po že prizkušeni metodah, skrb za vzgojo strokovnega kinološkega kadra, organizacija strokovnih predavanj, sodelovanje s sorodnimi društvi, stalna skrb za šolanje psov, širjenje kinologije nasploh, predvsem pa za potrebe športa in služb ter področij SLO, družbeno samozaščitno, elementarnimi nesrečami in za vsa družbena humanitarna dela. Pri tem moramo omeniti tudi predvideno udeležbo članov KD Krim pri usposabljanju psov za reševanje izpod ruševin.

Veliko dela čaka prizadevne člane novega društva, zato jim ob tej priliki želimo tudi mi kar največ dosežkov pri načrtovanih nalogah, obilo prijetnih uric ob štirinožnem spremljevalcu, pa tudi uspešnega sodelovanja in razumevanja s strani ostalih občanov, ki danes še niso člani tega društva.

STANA ŠINKOVEC